

Nyhedsbrev

Maj 2018

23. årgang

Nr. 2

Indhold

Kalender, side 1	Generalforsamling, side 2
Formandsberetning, side 2	Persondataforordningen, side 3
Søsætning af Tilia uden kran, side 4	At vende med Tilia, side 5
Navne og adresser, side 8	Næste nyhedsbrev, side 8
Opfordring, side 8	

Kalender

Åbent hus på Lindeværftet

Der er åbent på Lindeværftet i perioden 15. Maj – 15. August i følgende tidspunkter:

Tirsdage 14:00 – 21:00

Lørdage 14:00 – 17:00

I perioderne 14. juli – 04. August og 13. Oktober - 20. Oktober, alle dagene i tidspunkterne 14:00- 17:00

Sejladser i sommeren 2018

For at udbrede kendskabet til Hjortspringbåden og blive fortrolige med dens manøvrering, har vi valgt at gennemføre 4 sejladser fra Dyvig i sommeren 2018

Sejladserne er planlagt til tirsdag aften i ugerne 24, 26, 27, 28

Afgang fra Lindeværftet kl. 17:30, hvis vejret tillader.

Desuden planlægger vi en udvidet sejlad i weekenden 11- 12 August. Nærmere herom senere.

Er du interesseret i at sejle med, så mød op, nye medlemmer er meget velkomne.

Flensborg Ohøj

Dette er navnet på et havnearrangement i Flensborg i dagene 29. Juni – 01. Juli. Her deltager vi med stande, som viser noget om vores laug og vores håndværk.

September

Medlemsmøde, ikke planlagt.

December, mandag den 3.

Medlemsmøde-gule ærter.

Generalforsamlingen, mandag den 5. marts

Dagsorden

1. Valg af dirigent: Jørn Anders Jørgensen blev valgt
2. Formandens beretning blev godkendt
3. Fremlæggelse af regnskab, som blev godkendt
4. Behandling af indkomne forslag: Ingen forslag var indkommet
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer iht. §4. På valg er:
 - Åse Ditlefsen Ferrão, genvalgt
 - Lisbeth Simonsen, genvalgt
 - Niels Peter Fenger, genvalgt
 - Sonja Madsen ønskede ikke genvalg, i stedet blev John Petersen valgt
6. Valg af suppleant. På valg er
 - Christian B. Hansen, genvalgtLis Carstensen ønskede ikke længere at være suppleant. I stedet blev Jørn Anders Jørgensen valgt
7. Valg af revisor. På valg er
 - Hans Peter Rasmussen, genvalgt
8. Fremlæggelse af budget og det årlige kontingent (2019), som fortsat er 150 kr. pr. år
9. Eventuelt

Formandsberetning, Hjortspringbådens laug

Året 2017 startede med en meget stor begivenhed. DR lavede historien om Danmark, og brugte Tilia som billede på bronzealderfolkets store mobilitet.

Sejladser

Valbjørn forhandlede en rigtig god pris for at låne Tilia med mandskab. Første optagedag blev aflyst pga is i Dyvig, men den anden mulighed var der nærmest forår i luften, og dagen blev en hyggelig - om end lidt drøj dag for de pelsudklædte padlere. DR's mandskab var svært glade for samarbejdet og den varme skipperlabskovs i det lune Lindeværft.

Derudover blev der udført 4 sejladser i løbet af sommeren. Vi havde planlagt at sejle hver anden tirsdag aften, men enkelte ture blev aflyst pga for megen blæst. Turene ind i Mjelsvig og til Oldenor gik planmæssigt, og isætnings- og optagnings-proceduren er efterhånden kendt af mange.

Desværre blev Alsfordag, Oldtidsskibe dagene i Sottrupskov, såvel som Historiske dage ved Nordborg Slot aflyst i 2017, og de vil heller ikke finde sted i 2018.

Björkebåden

Stammen til Björkebåden blev hulet ud, og instruktionerne om udvidelse af stammen, så den kan blive bådens bund, studeret og diskuteret indgående. Der blev lagt et stort arbejde i at få stammen færdig til den 1. oktober, hvor den blev lagt i 'blød' inden selve udvidelsen på medlemsmødet den 7. oktober.

På trods af tvivl og stor spænding hos flere, artede stammen sig efter reglerne og lod sig lidt efter lidt udvide til de ønskede 42 cm.

Stammen har en bøjning, og for at sikre god og fremadrettet sejlads, når båden er færdig har der været mange forslag til, hvordan der kan rettes op på det og sørget for, at båden bliver de rekommanderede 2 cm tyk hele vejen.

Stammen til sideplankerne ser I nu på græsplænen udenfor, men derom til næste år.

Åben hus

I 2017 holdt vi åben hele påsken, 3 uger i sommerferien, efterårsferien og alle tirsdage og lørdage ind imellem. Det blev i alt til 78 åbningsdage og med en bemanding på 2 giver det 156 vagter. Der har været rigtig mange besøgende både fra Danmark, fra nabolande og til og med fra Australien. De fleste besøgende går herfra med en rigtig god oplevelse af at have set og følt et stykke danmarkshistorie og fået inspirerende fortællinger med hjem. Antallet af besøgende var: 920, antallet af specialbesøg var: 290. Der kunne ses en stigning i besøgende pga Historien om Danmark.

Et specielt besøg var veteranklubben, som kom med 13 stk. biler.

Udstillinger

Som sædvanligt blev der holdt påskeudstilling her på Lindeværftet med afrikansk inspirerede malerier. Mange lokale, som aldrig har været på Lindeværftet kom forbi – og var mere imponerede af Tilia end af skilderierne.

Den 21 og 22. oktober var vi som sædvanligt på Husflidsudstilling på Sønderborg Slot, hvor vi viser jernalder håndarbejde og håndværk. Der blev som sædvanligt solgt godt af vores håndarbejde – og som sædvanligt især af Gunnars flettehjul.

Andre aktiviteter

Håndarbejdsgruppen har været i gang med at udfordre brikvævningens kunst, og jernaldergruppens unge dame har fået ny kjole, som svarer til mosefundets i farver og vævning. Der er lavet armbånd og halskæder og mange meter bånd.

Smedegruppen har smedet knive og bl.a. holdt kursus for besætningsmedlemmer fra Nydam Tveir, som har lavet kvindekknive og ildtøj m.m.

Vedligehold

Ved hjælp af 'blomstergaver' fra Jens-Jørgen Kjær Rasmussen's begravelse har vi kunnet sætte nyt og mere energivenligt lys op i hele Lindeværftet – jeg er sikker på, at Jørgen ville glæde sig over at oplyse os endnu i lang tid.

Der blev gjort forårsrent, kalket og malet, slået græs og klippet hæk, så her altid er pænt og rent, og vores hjemmeside blev opdateret og bladet kom ud – ja næsten ad sig selv.

Jeg ved godt, der ikke er tradition for at sige tak, men jeg vil alligevel takke alle, der har været med til at alt dette kunne lade sig gøre.

Holm den 5. marts 2018
Åse Ditlefsen Ferrão

Persondataforordningen

Der tales for tiden meget om beskyttelse af personlige data. I EU-regi er der vedtaget en Persondataforordning, ofte refereret til som GDPR – General Data Protection Regulation, som fra den 25. maj 2018 får fuld effekt.

Formålet er at beskytte personoplysninger af privat karakter.

Hjortspringbådens Laug registrerer nogle data om de enkelte medlemmer. Det drejer sig om udelukkende om oplysninger, som er nødvendige for laugets drift:

I bogholderiet er følgende registreret

- Navn
- Adresse
- Telefonnummer
- Indmeldelsesdato
- Sidste betaling af kontingent

I E-mailsystemets (Gmail) kontakter

- Navn
- E-mailadresse og eventuelt
- Fysisk adresse
- Telefonnummer
- Om deltagelse i vagter, hvis ja: Under hvilke omstændigheder

Hjemmesiden

- Hjemmesiden – hjortspring.dk – bruger generelt ikke Cookies¹
- Vores hjemmeside er placeret hos NetPlads.dk hvor der opsamles data til statistik, men ikke personhenførbart

Dette emne uddybes mere på hjemmesiden.

1 Cookies er små datafiler der bliver placeret på brugerens computer

Andre oplysninger, f. eks. Personnummer registreres ikke. Oplysningerne må kun bruges til foreningens drift, ellers skal der foreligge accept fra hvert enkelt medlem. Oplysningerne skal opbevares sikket, således at uvedkommende ikke kan læse dem. De må ikke kunne findes ved en Google-søgning. Ethvert medlem kan på forlangende få oplyst om, hvad foreningen har registreret om vedkommende. Ved udmeldelse skal foreningen slette alt, som er registreret om vedkommende.

Ib Stolberg-Rohr, N. P. Fenger

Søsætning af Tilia uden kran

Indledning

Refererende til Lumbyes kommentar ved medlemsmødet 5. marts vedrørende de stigende vanskeligheder med at søsætte Tilia på grund af svindende muskelstyrke hos de aktive søsættere genfremsættes herved et to år gammelt forslag med opfordring til, **at et forsøg uden kran prøves.**

Grundtanken

Vognen køres ud i vandet til båden flyder. Vognen trækkes på land.

Detaljer

Vognen bakkes hen mod ophalerslidsken. Hjulene fastlåses i langsgående retning. De agterste støtter på vognen fjernes. Båden støttes af 2 (eller 4) medlemmer iført waders.

Vognen bakkes ud i vandet, indtil trækfartøjets agterste hjul lige netop ikke rører vandet. Båden vil da flyde fri af vognen støttet af ovenstående medlemmer. Vognen trækkes op og støttemedlemmerne fører båden ind til land.

Der går ombord og sejles.

Ved afslutning på sejladsen sejles ind til land, besætningen går i land og støttemedlemmerne fører båden ud igen. Vognen bakkes ud under båden, denne fikseres til vognen og vognen trækkes på land.

Betænkeligheder

- A. To måske fire støttemedlemmer skal vade i vandet op til en dybde på 80 cm med waders. Men selv oldinge blandt medlemmerne vil kunne klare dette. Waders kan vel lånes til forsøget.
- B. Vognen vil være dyppet i saltvand (1,6%) i 2x10 minutter med en eventuel spuling med ferskvand efterfølgende. Virkningen af saltvandet på hjullejerne er vel ukendt, godt er det næppe på sigt.

Argumenter for

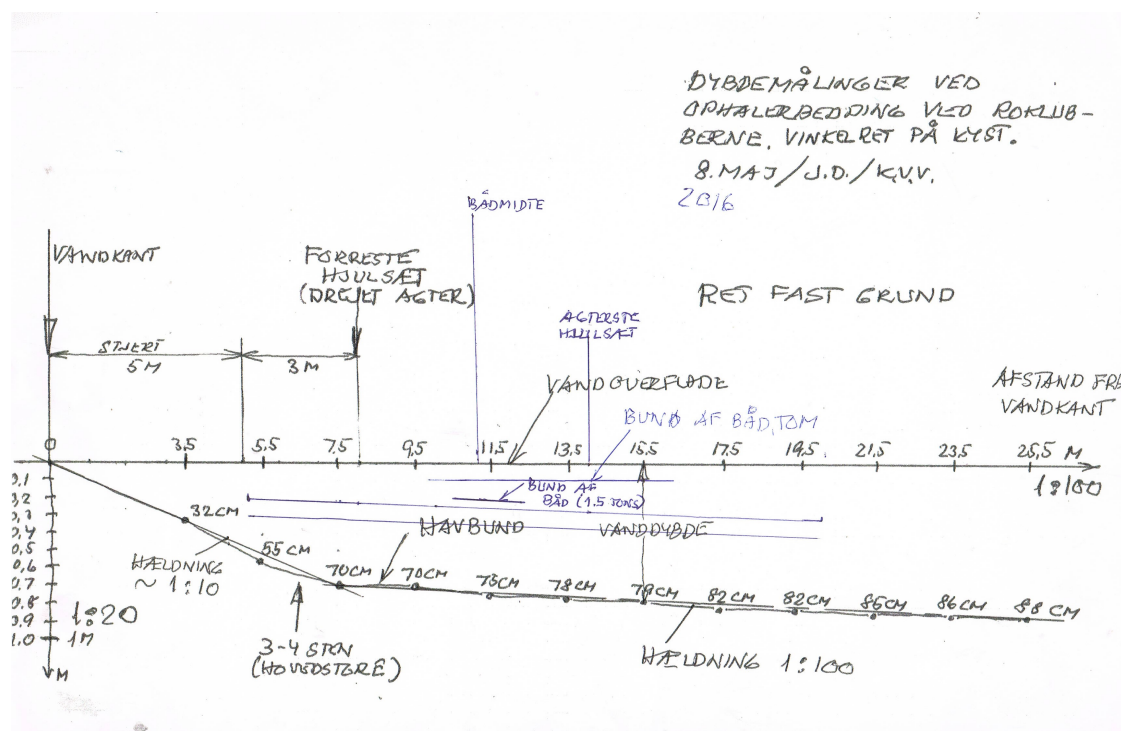
- C. Ingen håndtering af de tunge kranelementer på værftet ved start og slut, samt ingen montage og demontage af elementerne under søsætning og landgang.
- D. En mere nænsom håndtering af båden. Trods vore fenderruller skraber bådens bug i dag alligevel lidt hen over sand og cement.

Afslutning

Argumenter og betænkeligheder taler for sig selv.

Et foto, der viser hvor lidt båden stikker i tom tilstand (10-12 cm).

Der er observeret "en ret fast bund", hvad det så end betyder i relation til vognens og bådens samlede vægt. Ligeledes er observeret nogle "hovedstore sten", der skal fjernes før forsøget.

Valbjørn 20. marts 2018

At vende med Tilia

Det forekommer nærliggende at man burde kunne vende et fartøj som Tilia ved at padle fremad i den ene side og samtidigt skodde i den modsatte. På den måde fremkommer der et drejende moment. Så burde fartøjet kunne "vende på en tallerken". I praksis er det dog en forudsætning for at det kan lade sig gøre med Tilia, at det er næsten vindstille. Det er det sjældent og så viser erfaringen, at det ikke kan lade sig gøre. Problemet opstår, når man har vinden ind på den ene side og ønsker at vende mod vinden, således at man får vinden ind på den anden side. Med sejlskibe kaldes det stagvending. Det blev forsøgt allerede ved de første sejladsforsøg. I medlemsmappen under sektion 8.7 kan man læse Max Vinners rapport med titlen: **Indledende forsøg med kopi af Hjortspringbåden 9/9 til 11/9 1999.**

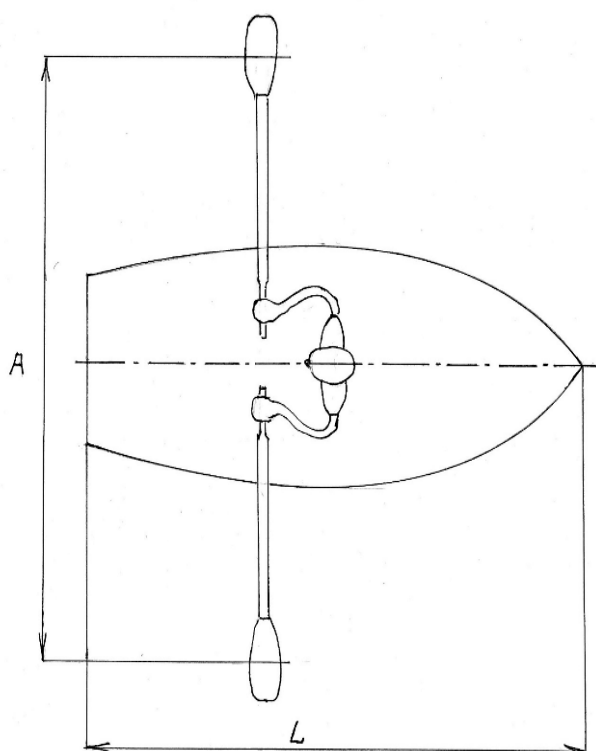
Om sådanne vendinger står der (Citat):

Fremadpadling i den ene side og bagud i den anden: 1 min 23 sec. / går i stå (opgivet). Drejecirkel: 20 m / o²

Fremad i den ene side og bagud i den anden hvor padlerne i skoddesiden vender sig på tofterne, så de ser agterud: 1 min 6 sec. / går i stå (opgivet). Drejecirkel ca. 20 m / o

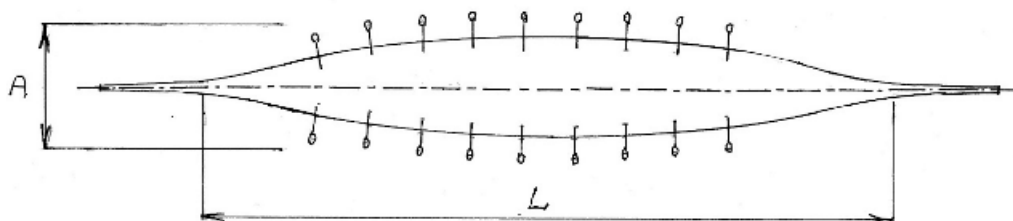
Ved en del senere sejladser har det atter været forsøgt at vende Tilia ved hjælp af den beskrevne måde, hver gang med det samme negative resultat.

Forfatteren til denne artikel sejlede i sine drengeår i en lille jolle, som blev roet. Her var det let at manøvrere båden ved hjælp af årene. Trak man lidt hårdere med åren i den ene side, drejede båden til den modsatte side. Trak man fremad med den ene åre og skodde med den anden, vendte båden "på en tallerken". Disse manøvrer kunne gennemføres i alle de vindforhold, hvor det var forsvarligt at sejle med denne båd.

Figur 1: En lille robåd

Vi vil nu se på forholdene for Tilia, se figur 2.

Figur 2: Tilia

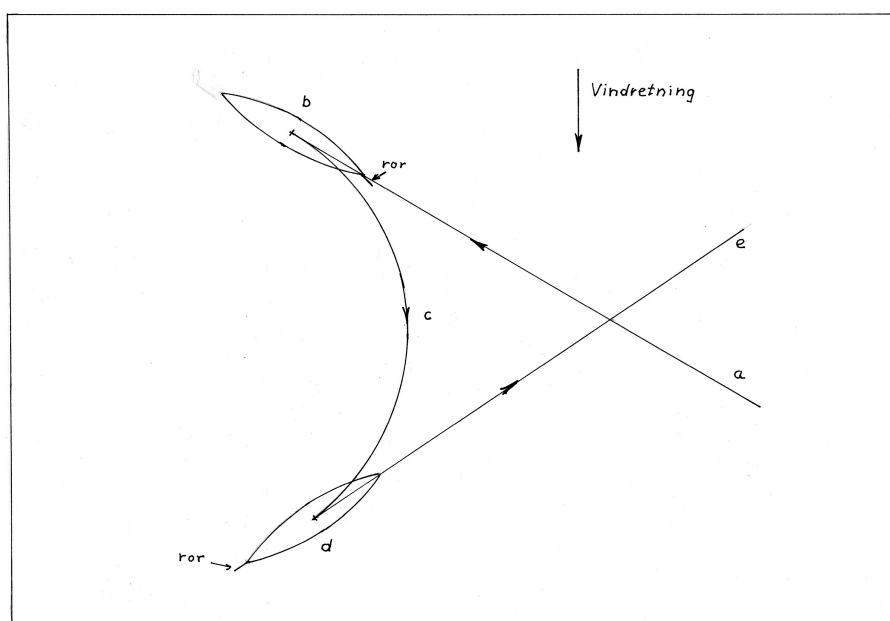
Her er længden i vandlinjen 13,5 m. Det antages, at padlernes blade neddyppes i vandet i en afstand af 35 cm fra skibssiden. Idet båden spidser til mod enderne, kan man regne med en gennemsnitlig bredde af båden på 1,85 m. Herved får man forholdet (A/L) mellem vandlinjelængden (A) og afstanden mellem padlerne i styrbord side og bagbord side (L) til $(2 \cdot 0,35 + 1,85) / 13,5 = 0,189$.

Det drejede moment, som padlerne kan udøve, når der padles hver sin vej i hver sin side, er således under $1/5$ af det moment, som kan opnås i den lille robåd i figur 1, regnet i forhold til vandlinjelængden. Samtidig er den korte og brede båd lettere at vende end den lange og smalle båd. Dette er en del af forklaringen på, hvorfor det ikke er muligt at "stagvende" med Tilia, når det blæser. Der er desuden hydro- og aerodynamiske forhold, som spiller ind, men det kan tages op ved en senere lejlighed.

Hvad gør man så i praksis?

Her er der to mulige fremgangsmåder.

1. Vi antager nu, at vinden kommer ind fra styrbord side, og at det ikke er muligt at sejle op mod vinden og få den ind fra den anden side. I stedet drejer man af for vinden og sejler nu med vinden. Man fortsætter nu med at dreje indtil vinden kommer ind fra bagbord side. Det svarer til at kovende med et sejlskib. Metoden er let at gennemføre, men kræver megen plads.
2. Vi antager nu igen, at vinden kommer ind fra styrbord, og at vendingen ikke kan gennemføres. Nu skoddes der i begge sider, således at skibet sejler baglæns. Samtidigt lægges roret over, hvorved fartøjet drejes således at vinden kommer ind fra den modsatte side. Så kan der atter padles fremad, og vinden kommer nu ind fra den ønskede side. Metoden er afprøvet under sejladsen på Nordborg Sø i 2015 og beskrevet i nyhedsbrev nr. 3 fra dette år. Denne fremgangsmåde kan gennemføres på væsentligt mindre plads sammenlignet med den oven for beskrevne kovending.

*Illustration fra artiklen i Nyhedsbrev nr. 3, 2015: **Manøvreforsøg med Tilia***

Det kan anbefales, at de to metoder bliver indøvet under sommerens sejlads med Tilia, således at de kan indgå i "værktøjskassen" til manøvrering af Tilia.

N. P. Fenger

Navne og adresser

Formand	Åse Ditlefsen Ferrão, Lusigvej 4, Broballe, 6430 Nordborg, tlf. 27 50 10 68, e-mail: post@hjortspring.dk
Næstformand	Lisbeth Simonsen, Oldenorvej 6, Dyvig, 6430 Nordborg, tlf. 50 62 43 20, e-mail: naestformand@hjortspring.dk
Kasserer	John Petersen, Ugebjergvej 13, 6430 Nordborg, tlf. 25 57 25 92, e-mail: kasserer@hjortspring.dk
Sekretær	Lisbeth Simonsen, Oldenorvej 6, Dyvig, 6430 Nordborg, tlf. 50 62 43 20, e-mail: naestformand@hjortspring.dk
Øvrige	Arne Lhjungmann Pedersen, Skovtoften 6, 6430 Nordborg, tlf. 26 44 48 08, e-mail: post@hjortspring.dk Charlotte Jervelund, Vesterballe 6, Brandsbøl, 6430 Nordborg, tlf. 28 15 20 68, e-mail: post@hjortspring.dk Ib Stolberg-Rohr, Blæsborg 37, 6440 Augustenborg, tlf. 40 97 74 06, e-mail: webmaster@hjortspring.dk N.P. Fenger, Søbakken 14, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 04 30, e-mail: post@hjortspring.dk
Redaktion	Lauget, e-mail: pr@hjortspring.dk
Lindeværftet	Dyvigvej 11, Holm, 6430 Nordborg
Internet	http://www.hjortspring.dk

Næste nyhedsbrev

Det næste nyhedsbrev udsendes tirsdag den 2. oktober 2018 og eventuelle indlæg skal være indsendt inden den 11. september 2018. Indlæg sendes til: Lauget, e-mail: pr@hjortspring.dk

Hej Alle medlemmer af Hjortspringbådens Laug

Der modtager Nyhedsbrevet via e-mail. Vi prøve igen at spare noget porto ved ikke at sende Giro indbetalingskort på kontingentet for 2018 ud til jer. I stedet beder vi jer betale via netbank til vores konto i Sydbank **8011 – 1046480. Kontingent for 2018 er 150 kr.** Sidste betalingsdag var den 1. marts.

Påfør venligst navn på indbetaler i meddelelsesfeltet i netbank hvis du laver en indbetaling for en anden end dig selv.

Hvis du har skiftet adresse og/eller telefonnr., bedes du ligeledes angive dette i meddelelsesfeltet eller sende en e-mail til nedenstående.

Er der nogle spørgsmål er du meget velkommen til at tage kontakt til mig på Laugets mail adresse som er post@hjortspring.dk

Med venlig hilsen

Hjortspringbådens Laug
v/Kassereren John Petersen